

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.l.], 1658

Lit. C. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae, Regis ac Domini nostri
Clementissimi declaratio Sereniss: & Celsiss: Protectoris Reipubl: Angliae,
Scotiae, & Hyberniae Extraordinario Ablegato data, qua ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

Reg. Majestati hæc cura pro tranquillitate Regnorum suorum, Evangelicorum inter se concordia ac commerciorum libertate, gratissima omnino est, & uti Serenissima Sua Celsitudo haud parum Suæ Reg. Majestatis Domini nostri Clementissimi animum sibi novo hoc amicitia officio pacis restaurandæ devinxit, ita grata mente hanc operam agnoscet, & ob allegatas rationes, ad istius modi tractatus pacis securæ, honestæ, firmæ, ac inviolabilis sub interpositione Sereniss. Suæ Celsitudinis consentit, quam primum vero altissime memoratæ suæ Regiæ Majestati innotuerit, Serenissimum ac Potentissimum Sueciæ Regem ad hoc pacis negotium pari studio collinare, ratione temporis, loci ac modi tractatus plurius mentem suam explicabit. Quod ad speciale mandatum Serenissimæ Regiæ Majestatis Domini nostri Clementissimi Nobilissimo Domino Ablegato Extraordinario ad ea, quæ ore tenus proposuit ac in scriptis exhibuit loco responsi Regii, sub Sigilli Suæ Regiæ Majestatis impressione exhibitum.

Hafniæ XXV. die Septembris Anno 1657.

Lit. C.

Sacra Regiæ Majestatis Sueciæ, Regis ac Domini nostri Clementissimi declaratio Sereniss. & Celsiss. Protectoris Reipubl: Angliæ, Scotiæ, & Hybernæ Extraordinario Ablegato data, qua Serenissimæ ejus Celsitudinis oblata mediatio ad Danicos hosce motus sedandos acceptatur. Data VVismariæ die 19. Octob. 1657.

Serenissimæ Regiæ Majestati Sueciæ tum è literis Serenissimi & Celsissimi Protectoris Reipubl: Angliæ, Scotiæ & Hybernæ, tum è nuperrima ejusdem Sereniss. Celsitudinis Extraordinarii Ablegati Nobiliss. Dn. Guilielmi Jephsonii propositione, probe innotuit, quanta cum perturbatione ac animi dolore Sereniss. Ejus Celsitudo exortos hosce inter R. M. Sueciæ & Regem Daniae belli motus perceperit, quanta cura & sollicitudine tranquillitatem & pacem septentrionalibus hisce Regnis promotam & restitutam cupiat, ac quemadmodum ad pristinam amicitiam & bonam correspondentiam inter alte memoratos Reges, Sanguinis, Religionis, vicinitatisq; arctissimo nexu conjunctissimos conciliandam ex singulari in S. R. M. Sueciæ affectu, & rem communem studio omnem suam operam conferre, & interpositionem amicabilem offerre voluerit. Non potest quidem S. R. M. satis conqueri de summa sibi injuria, Regniq; suis à Rege Daniae illata; Quod ille contra omnia gentium jura, contra pacta conventa, & fidem sanctissime

4

obstrictam, contra toties iteratas de constanti sua in pace cum Suecis inviolabiliter observanda voluntate contestationes, & contra solenniter in scriptis datam de non impediendo in belli Polonici prosecutione Rege assurationem, altissime memoratam S. R. M. Sueciæ nihil minus quam hoc cogitantem, extra fines regnorum suorum constitutam, variis aliis bellis distractam, bello aperto terra marique aggressus, ac Eundem in pleno victoriarum suarum in Polonia cursu remoratus sit. Certe S. R. M. Sueciæ verissime profitetur, ac Deum Opt: testari potest, se plane invitam & non nisi summa necessitate, ad hoc bellum Danicum compulsam ac protractam fuisse, dum per eam non steterit, quicquid adversa pars falso oggerere, velit, quo minus in perpetuum pax inter hæc vicina Regna, eorumque Reges sanguinis jure invicem conjunctos firma esset, ac infucata amicitia facta semper & tecta fervaretur, imo indies magis floreret & auctior redderetur. Quem in finem S. R. M. non tantum de hac sua sincera intentione Regem Daniæ omnibus occasionibus certiore fecit, verum etiam eundem, ad arctius secum foedus, in majorem utriusque securitatem, commerciorum & navigationis libertatem & communem contra quemcumque turbatorem pangendum invitavit, & ipse Rex Daniæ in principio etiam id acceptare visus est, dum per Commissarios suos cum Regis Sueciæ Residete & plenipotentiariorum, de articulis prædicti foederis tractare Hafniæ cœperit. Verum enim vero declinantibus postea parumper Polonorum re bellionem S. R. M. Sueciæ in Polonia rebus ac aliunde ingruentibus ad Regis Daniæ proculdubio sollicitatione hostibus, iis se consilio & ope adjunxit, eam jam sibi opportunitatem datam ratus, qua dudum amissas & jure cessas R. M. Regnoque Sueciæ provincias vi extorqueret, recuperaretque. Ac proinde institutum Hafniæ tractatum, multis difficultatibus involvere, & tandem statum prorsus mutare voluit, plurimas movendo prætensiones, de quibus antea non conquesti sunt, neque de earum veritate, utpote illiquidarum constitit, neque adhuc constat. Quæ omnes ut & nostrorum justissimæ de Danorum variis ac evidentibus pactorum infractionibus ac contraventionibus querelæ, cum à S. R. M. ministro ad accuratum examen & congressum Commissariorum utrinque more recepto eligendorum ad regnorum confinia ex pactorum præscripto instituendum rejicerentur, spe tamen facta debitæ Satisfactionis, si quid à Suecica parte contra Regnorum pacta commissum esse, legitime inibi probaretur, hoc Dani pro abruptione omnis amicabilis tractatus inique interpretari, S. R. M. Regnumque Sueciæ hostiliter adorti, eique subjectas provincias ferro ac igne devastare minati sunt, cum maximo totius rei Evang: detrimento, ac omnimodâ commerciorum & navigationis in mari Baltico perturbatione; Quo vero jure, quæve injuria sano totius orbis judicio relinquendum est. Quibus tamen non obstantibus S. R. M. Sueciæ in ipso belli ardore à pace se alienam non præbuit, licet Divina favente gratia hostes omnes è tota Holsatia & Jutia exceptis paucissimis locis, pepulisset, easque maximas ditiones victore exercitu in se lassas teneret, cum altè memoratæ R. M. nihil antiquius aut magis gratum esse possit, quam auream illam

concor-

concordiæ pacisque inæstimabilis viam inter duo hæc vicina Regna reducere, modo pax decora, honesta, firma, & secunda obtineri queat. Ideoque ob spem, de Regis Daniæ huc itidem inclinatione & in pacem propensione, ab Christianissimi Regis Galliarum Ablegato Extraordinario Dn. Claudio de Meules factam, S. R. M. statim Commissarios debitis mandatis instructos discedens apud Exercitum reliquit, qui prima occasione cum Danicis ad id deputandis itidem Commissariis, mediante prædicto Domino Ablegato congressi, præliminaria futuri & instantis tractatus absoluerent, sicque ipsi Pacis tractatui viam struerent. Sed ex quo Dn. de Meules ad Danos rediit, de Regis Daniæ ad tractandum propensione, vel de Commissariorum apud eos designatione, eorumque ad commodum quendam in Jutia vel Ducatu Slesvicensi locum adventu, nihil certi allatum est, ut S. R. M. Sueciæ non immerito suscipio quædam, quasi ab adversa parte res hæc serio non agatur, suborta sit, eoque magis adaucta, quod Dani in suo ad Sereniss. Ejus Celsitud. in Dania jam existentis Extraordinarii Ablegati propositionem in scriptis dato responso, ne minimam quidem declarationis Reg. per Prædictum Christianissimi Regis Galliarum Extraordinarium Ablegatum ad eos perlata mentionem fecerint. Et quamvis ea propter vacillantem quasi S. R. M. de pace cum Daniæ regno in eunda animum non parum firmaverit Ser. Dn. Protectoris honorifica mediatio- nis oblatio; Eundem tamen vel maxime corroborasset, si in oblata interpositionis acceptatione Rex Daniæ quoque mentem & intentionem suam uberius præcipue de modo & loco tractandi exposuisset. Visum enim Altiss. memoratæ S. R. M. Sueciæ est hocce tranquillandorum Regnorum Sueciæ & Daniæ negotium, nullo modo facilius promoveri ac maturari posse, quam si præliminarium tractatio, cum Commissariis S. R. M. Sueciæ apud Exercitum relictis secundum Regiam declarationem Nobiliss. Dn. de Meules datam institueretur, vel si hoc non placeret, tunc ab utraque parte consentiatur in eam de præliminariis transactionem, quam Anno 1644. utriusque Partis Commissarii, de loco Tractatus ad regnorum confinia de ipso principali pacis negotio instituendi, de numero deputandorum Commissariorum, de Salv. Conductuum extraditione, tabellariorumq; securitate & aliis ad præliminaria pertinentibus inivêre. Prouti S. R. M. Sueciæ hisce declarat, se eo casu in prædictam Anno 1644. factam de præliminariis conventionem consentire, si modo Sereniss. Rex Daniæ in eandem pariter consentire velit; ita tamen ut quamprimum Salvi-Conductus in debita forma expediti, Dn. Mediatoribus extradantur, & ab Altememorato Rege Daniæ, cujus optioni hoc conceditur, terminus Commissariorum congressui idoneus præfigatur, quo absque ulla protelatione sub Christianiss. Regis Galliarum & Sereniss. Protectoris Reipub. Angliæ, Scotiæ, & Hybernæ mediatione de ipsa pace reducenda & amicitia inter duo hæc regna redintegrandâ tractari queat. In quod tanquam medium pacis restaurandæ præsentissimum & convenientissimum, si Sereniss. Daniæ Rex concurrere ac condescendere velit, non modo S. R. M. Sueciæ oblatum Sereniss. Ejus Celsitudinis

interpositionis officium sibi acceptissimum esse declarat, verum etiam singulares eidem gratias habet, quod tam amice operam suam tollendis hisce motibus Danicis offerre voluerit, nullo dubitans modo, quin Sereniss. Ejus Celsitudo pro sua prudentia, juncta Christianissimi Galliarum Regis mediatione collaboratura sit, eoque suas actiones directura, quo Serenissimo Regi Regnoque Sveciæ, utpote parti læsa & innocenti, de damnis & injuriis sibi illatis decenter satisfiat, & de Danorum ulteriori turbatione in posterum secura reddatur. Quo facto non solum Sereniss. ejus Celsitudo summam illam, quæ R. M. cum eadem & intercedit amicitiam & foederis necessitudinem valde auctura est, verum etiam de Orbe Arctoo, de communi Protestantium causa, de Commerciorum & navigationum libertate præclare merebitur. Cui arduo Pacificationis negotio S. R. M. Sveciæ foelices ex intimo cordis affectu vovens successus, ac Nobiliss. Dn. Ablegatum Regio suo favore complectens, ut Eidem hæc Altissime memoratæ Regiæ Majestatis declaratio sub Sigilli Regii impressione tradatur, clementer jussit.

Actum ut supra.

Lit. D.

Iterata Regis Daniæ Declaratio ad instantiam Medovii.

Postquam Serenissimo ac Potentiss. Daniæ ac Norvegiæ Regi Domino nostro clementissimo, cum jam in prociectu staret, relatum, quale responsum Serenissimus ac Potentissimus Sveciæ Rex, Serenissimi ac Celsissimi Protectoris Reipub. Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ Extraordinario Ablegato ad oblatam mediationem pacis incundæ inter Regna hæc Septentrionalia dederit, in principio animadvertit, quibus rationibus Rex Sveciæ incautus persuadere, ac quasi evincere voluerit, quod Sua Regia Majestas Daniæ ac Norvegiæ, nullis justissimis causis permota, contra gentium jura ac pacta, bello aperto, tam mari quam terra Regem Sveciæ aggressa, ac quod omnis amicabilis transactionis condiciones ante bellum hoc exortum rejecerit. Non putat altissime memorata S. R. M. Daniæ ad reconciliationem animorum conducere, ut hic gravissimæ rationes repetantur, quibus illa post intolerabiles injurias, vectigalium defraudationes, post pacta violata, damna terra marique illata, spretasque æquissimas pacis condiciones, quasi inevitabili necessitatis telo coacta, bellum Regi Sveciæ indicere, cum illæ jam toti terrarum Orbi manifestatæ, ac publicis omnium oculis ac judiciis subjectæ sint, & ubiq; applausum meruerint. Quanta æquanimitate Sereniss. S. R. M. Daniæ interpositionem Sereniss. Electoris Brandenburgensis admiserit, quo ardore hoc pacis negotium per suos promovere studuerit, quam insolenter vero æquissimæ pacis condi-